

**Bachelor of Library & Information Science (Semester-I) Examination
BL-101 : FOUNDATION LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

- Note :—** (1) Attempt all **FIVE** questions.
(2) All questions carry equal marks.
(3) Solve all **EIGHT** multiple choice questions having **2** marks each.

1. Write an essay on “Development of Libraries in the World”.

OR

Write on “Evolution of Libraries in India”.

2. Write on :—

- (a) Formal Education.
- (b) Role of Libraries in the development of society.
- (c) Role of Libraries in developing reading habits.
- (d) Library role in mass communication.

OR

- (e) Library as an agency of Informal Education.
- (f) Library as Social Institution.
- (g) How Libraries help to inculcate reading habits ?
- (h) Reading.

3. Choose the correct option :—

- (1) RRRLF is fully financed by _____.
  - (a) Ministry of Culture, Government of India.
  - (b) Ministry of Defence, Government of India.
  - (c) Ministry of Education, Government of India.
  - (d) State Government of Maharashtra.
- (2) Skill Development Programme (SDP) for Public Librarians is the activity of _____.
  - (a) RRRLF
  - (b) UGC
  - (c) OCLC
  - (d) ILA
- (3) Full form of UNESCO _____.
  - (a) United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation.
  - (b) United Nations Educational Social and Cultural Organisation.
  - (c) United National Education Social and Communication Organisation.
  - (d) None of the above

4. Write on :—

- (a) Define Academic Library
  - (b) Objectives of College Library.
  - (c) What is Special Library ?
  - (d) Objectives of National Library of India.

(OR)

- (e) Types of Academic Library.
  - (f) Functions of University Library.
  - (g) What is Mobile Library ?
  - (h) Types of Users in Public Library.

5. Explain implication of first Law of Library Science.

QR

Write an essay on “Implications of Second and Third Laws in Library and Information Activities”.

**Bachelor of Library & Information Science (Semester-I) Examination
BL-101 : FOUNDATION LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

(मराठी माध्यम)

- सूचना :— (1) सर्व पाच प्रश्न सोडवा.
(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
(3) प्रत्येकी 2 गुण असलेले आठ बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा.

1. “जगातील ग्रंथालयाचा विकास” यावर निबंध लिहा.

किंवा

“भारतातील ग्रंथालयांची उत्कांती” यावर लिहा.

2. खालीलवर लिहा :—

- (अ) औपचारिक शिक्षण.
(ब) सामाजाच्या विकासामध्ये ग्रंथालयाची भूमिका.
(क) वाचनाची प्रवृत्ती विकसीत करण्याकरिता ग्रंथालयाची भूमिका.
(ड) जनसंवादामध्ये ग्रंथालयाची भूमिका.

किंवा

- (इ) अनौपचारिक शिक्षणामध्ये ग्रंथालय एक माध्यम.
(फ) ग्रंथालय एक सामाजिक संस्था.
(ग) वाचनाची प्रवृत्ती वाढविण्याकरिता ग्रंथालय कशाप्रकारे मदत करतात.
(ह) वाचन.

3. योग्य विकल्प निवडा :—

- (1) _____ याद्वारे RRLF यांना वित्तीय पूरवठा केल्या जातो.
(अ) सांस्कृतिक मंत्रालय, भारत सरकार (ब) रक्षा मंत्रालय, भारत सरकार
(क) शिक्षण मंत्रालय, भारत सरकार (ड) महाराष्ट्र राज्य सरकार
- (2) सार्वजनिक ग्रंथालयांन करिता स्किल डेव्हलपमेंट प्रोग्राम (SDP) हा _____ यांचा उपक्रम आहे.
(अ) RRLF (ब) UGC
(क) OCLC (ड) ILA
- (3) UNESCO चे पूर्ण रूप आहे _____.
(अ) युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल साइन्टिफिक अॅण्ड कल्चरल ऑरगनायझेशन
(United Nations Educational Scientific and Cultural Organisation)
(ब) युनायटेड नेशन्स एज्युकेशनल सोशल अॅण्ड कल्चरल ऑरगनायझेशन
(United Nations Educational Social and Cultural Organisation)
(क) युनायटेड नेशन्स एज्युकेशन सोशल अॅण्ड कम्युनिकेशन ऑरगनायझेशन
(United National Education Social and Communication Organisation)
(ड) वरिल पैकी एकही नाही

- (4) संस्कृती गठिंविणे, वैदिक्यपूर्ण, आंतर सांस्कृतीक संवद आणि शांतता संस्कृती हे _____ पांचे एक उद्दीप्त आहे.
- (अ) UGC (ब) OCLC
 (क) UNESCO (ड) राष्ट्रीय ग्रंथालय भारत
- (5) UGC चे मुख्यालय येथे _____ आहे.
- (अ) मुंबई (ब) नवी दिल्ली
 (क) चेन्नई (ड) हैदराबाद
- (6) _____ हे राष्ट्रीय स्तरावरित ग्रंथालय व माहिती सेवाचे प्रवर्तक आहे.
- (अ) OCLC, UNESCO आणि World Bank
 (ब) OCLC, UGC आणि UNESCO
 (क) RRLF, UGC आणि NISCAIR
 (ड) NISCAIR, UNESCO आणि UGC
- (7) विद्यापीठ व महाविद्यालयीन ग्रंथालयाच्या नींधीचे _____ हे मुख्य लोत आहे.
- (अ) UNESCO (ब) RRLF
 (क) UGC (ड) World Bank
- (8) सार्वजनिक ग्रंथालय सेवांचा विकास करण्याकरिता _____ यांयाकडून संशोधन नींधी दिल्या जातो.
- (अ) RRLF (ब) OCLC
 (क) World Bank (ड) वरितपैकी एकही नाही

4. सातीलवर लिहा :—

- (अ) शैक्षणिक ग्रंथालयाची व्याख्या
 (ब) महाविद्यालयीन ग्रंथालयाचे उद्दीप्त येणे
 (क) विशेष ग्रंथालय काय आहे ?
 (ड) राष्ट्रीय ग्रंथालय भारत यांचे उत्तीष्ठाये.

किंवा

- (इ) शैक्षणिक ग्रंथालयाचे प्रकार.
 (फ) विद्यापीठ ग्रंथालयाचे कायं.
 (ग) भम्रण ग्रंथालय काय आहे ?
 (ह) सार्वजनिक ग्रंथालयातील वाचकांचे प्रकार.

5. ग्रंथालय शास्त्राच्या पहिल्या सुत्राचे परिणाम स्पष्ट करा.

किंवा

ग्रंथालय व माहिती शास्त्राच्या प्रक्रीयेमध्ये ग्रंथालयाच्या दुसऱ्या व तिसऱ्या सुत्राचे परिणाम यावर निबंध लिहा.